

รายงานวิจัย

เรื่อง การสะท้อนสมรรถนะความรู้พื้นฐานของครูด้านภาษา
และเทคโนโลยีผ่านการสร้างความตระหนักรู้ด้วยตนเอง
(Reflection of Teacher Knowledge - Base Competence on Language and
Technology through Self - Awareness Raising)

โดย

หัวหน้าโครงการวิจัย

นางสาวชนพิศชุมคง

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้ร่วมวิจัย

นางสาวศิริรัตน์สินประจักษ์ผล

สาขาวิชาภาษาตะวันตกคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย

จากงบประมาณแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยทักษิณ

การสะท้อนสมรรถนะความรู้พื้นฐานของครูด้านภาษา

และเทคโนโลยีผ่านการสร้างความตระหนักรู้ด้วยตนเอง

(Reflection of Teacher Knowledge - Base Competence on Language and
Technology through Self - Awareness Raising)

นางสาวชนพิชฌุมภ

นางสาวศิริรัตน์สินประจักษ์ผล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้สะท้อนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสามารถด้านการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษรวมทั้งการใช้คอมพิวเตอร์ในการพัฒนาวิชาชีพ 2) เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการกำหนดรูปแบบในการเติมเต็มสมรรถนะด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยีของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูประจำการที่สอนอยู่ในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสงขลา พัทลุงและตรังเป็นการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 300 คนเลือกจากครูประจำการที่สอนวิชาต่างๆทั้งในระดับประถมและมัธยมที่ไม่ได้สอนภาษาไทยหรืออังกฤษหรือเรียนวิชาเอกภาษาไทยหรืออังกฤษจำนวน 40 คนครูจากโรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนละ 4 คนจำนวน 5 โรงเรียน และครูจากโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนละ 4 คนจำนวน 5 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้าน ภาษาและเทคโนโลยีพบว่าโดยรวมทั้ง 3 จังหวัด มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้านภาษาและเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ น้อยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่าสมรรถนะครูด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 รองลงมาคือ สมรรถนะครูด้านการใช้ คอมพิวเตอร์เพื่อการแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 และสมรรถนะครูด้านการใช้ภาษา อังกฤษเพื่อการแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.73

2. ความตระหนักของครูที่มีต่อสมรรถนะในด้าน ภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.1 ด้านภาษา

ครูมีความคิดเห็นว่า ควรมีความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ การรับ – ส่งสาร , การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ของตนเองโดยใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม และการสื่อสารที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการคิด ได้แก่ การคิด/วิเคราะห์ ,การคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์ , การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ การสร้างองค์ความรู้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ได้แก่ แก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้ , แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมตามวัย ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย และสามารถ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2.2 ด้านเทคโนโลยี

ครูมีความคิดเห็นว่า ครูควรมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับข่าวสารทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย , ความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ ได้แก่ การมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ , อุปกรณ์ต่อพ่วงประเภทต่าง ๆ , การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านต่าง ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต , โปรแกรมค้นดูเว็บ , ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ , การใช้เครื่องมือในการค้นหาข้อมูล รวมถึงวิธีการในการค้นหา และการสร้างบล็อกเพื่อจัดเก็บหรือเผยแพร่ข้อมูล ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อกิจกรรมการเรียนรู้และการคิดออกแบบชิ้นงาน เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้

3. องค์ความรู้ในการกำหนดรูปแบบในการเติมเต็มสมรรถนะด้านการใช้ภาษาและเทคโนโลยีของครู หรือความตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารและการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3.1 ด้านภาษา

ครูมีความคิดเห็นว่า ควรเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการพัฒนา ตนเองเป็นสิ่งแรกโดยการ เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม สร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ สิ่งที่อยู่รอบตัว ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การฟังเพลง , รายการวิทยุ , ดูข่าวภาพยนตร์ , โทรทัศน์ เป็นต้น

3.2 ด้านเทคโนโลยี

ครูส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ควร ทำความ เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์ ในระดับ เบื้องต้นก่อน โดยการแสวงหาความรู้ เริ่มจากการอ่านหนังสือและฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เบื้องต้นการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อกระแสความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีต้อง นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการสอน อย่างความมั่นใจ และเกิด ประโยชน์ใน การสอนของตนเพื่อเป็นการเพิ่มความรู้และทักษะให้กับค นเอง และ ไม่เป็นผู้ที่ปฏิเสธเทคโนโลยี เพื่อจะได้ไม่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง

สรุป องค์ความรู้ในการกำหนดรูปแบบในการเติมเต็มสมรรถนะด้านการใช้ภาษาและ เทคโนโลยีของครูหรือความตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ภาษาและเทคโนโลยีในการ ติดต่อสื่อสารและการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาผู้เรียน คือ 1.การสร้าง ความตระหนักด้วยตนเองโดย ระลึกอยู่เสมอว่าภาษาและเทคโนโลยีคือเครื่องมือสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จากนั้น 2.ครูผู้สอนต้องพัฒนาตนเองโดยการศึกษาและฝึกฝนทักษะทั้งด้านภาษาและ เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ โดยการเข้าประชุม สัมมนา หรืออบรมเชิงปฏิบัติการในด้านภาษาและ เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง จึงจะส่งผลให้ครูผู้สอนมีสมรรถนะด้านภาษาและเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น

Abstract

This research was aimed to give opportunities for teachers to reflect their opinions on the abilities of teaching Thai and English including the use of computers for professional development to build knowledge for finding patterns of filling the competence of teaching using language and technology. The participants were the teachers in regional education of Songkhla, Phattalung and Tran. The purposive sampling participants were chosen from 300 teachers who taught different subjects both in primary and secondary levels regardless of teaching Thai or English or majoring in Thai or English. Twenty teachers were from primary school with 4 from each school and twenty teachers were from secondary school with 4 from each school. The research questionnaires were collected as data of the research study. The analysis of the data was done using percentage, means and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The results from evaluation of teachers' competence in language and technology found that the three provinces have the means and standard deviation in the lower level of 2.25. When each aspect of the competence was examined, teachers' competence of using Thai for communication was at the average of 2.52. Teachers' competence of using computers for searching knowledge was at the lower level of 2.32 and the competence of using English for seeking knowledge was at the lower level of 1.73.

2. Teachers' awareness on the competence of language and technology for educational searching for developing learners:

2.1 In terms of language

Teachers think that there should be the competence in using language in communication. For instance, competence in thinking such as thinking analytically, creatively and critically to build knowledge; competence in solving problems such as solving problems and

different obstacles they encountered, looking for applied knowledge to prevent and solve problems, making decisions at the appropriate age; competence of knowing how to use life skills such as self-studying at the appropriate age, bringing knowledge to apply in everyday life.

2.2 In terms of technology

Teachers thought that there should be knowledge, understanding, skills in using technological knowledge about up-to-date technological news knowledge and basic skills in using computers; knowledge and skill of using the Internet and understand the value of using technology to support learning activities and develop other skills, especially thinking skill.

3. Fulfilling paradigm constructivism of teacher's competency on language and technology use or their awareness of its significant use through communicating and searching knowledge for learner's learning improvement.

3.1 In terms of language

Teachers think that they must put their priority on self – studying or self-improvement by appropriately selecting how to learn the language through learning environments that enhance their learning such as listening to songs, radio programs ; watching news, movies, TV and so on.

3.2 In terms of technology

Most teachers think that they need to comprehend the basic use of computer by seeking knowledge through reading and frequently attending basic computer training so that they can keep up with the progress and change of technology. Confidently use of information technology can both benefit and increase their knowledge and skills of teaching. Refusing the use of technology in their teaching may hamper their self- improvement.

In conclusion, fulfilling paradigm constructivism of teacher's competency on language and technology use or their awareness of its significant use through communicating and searching knowledge for learner's learning improvement can be framed as follows : 1. Raising awareness of language and technology use as tools can affect Learners on acquiring their knowledge efficiently. 2. Teachers need to improve themselves through self-studying and practicing the skills both on language and technology consistently, for instance continually attending the conferences, seminars or workshops on language use and technology which leads them to become increasingly competent in language and technology use.

ประกาศคุณูปการ

รายงานวิจัย เรื่อง การสะท้อนสมรรถนะความรู้พื้นฐานของครูด้านภาษาและเทคโนโลยี ผ่านการสร้างความตระหนักด้วยตนเอง (Reflection of Teacher Knowledge - Base Competence on Language and Technology through Self - Awareness Raising) ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ตามมติคณะรัฐมนตรี สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณา ของหัวหน้าชุดโครงการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร .ศุภาดิ บุญญวงษ์ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา สนับสนุนและให้คำแนะนำในการทำวิจัยฉบับนี้มาโดยตลอด คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ทุน และให้โอกาสขยายเวลาในการดำเนินงานวิจัยจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการด้วยดี

คุณประโยชน์ทั้งหลายที่ได้รับจากรายงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิต์แด่บิดามารดาและบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
หน่วยงานที่น่าผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสมรรถนะ	5
สมรรถนะความรู้พื้นฐานของครูภาษาและเทคโนโลยี	20
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	37
การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน	42
แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
กรอบแนวคิดการวิจัย	59
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	63
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผล	79
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	5
ประวัติย่อผู้วิจัย	5

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	64
2ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้านภาษา และเทคโนโลยี.....	66
3ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้านการใช้ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	67
4ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้านการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการแสวงหาความรู้	70
5ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูด้านการใช้ คอมพิวเตอร์เพื่อการแสวงหาความรู้	72
6แสดงรายการความคิดเห็น	75

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1การกำหนดสมรรถนะ	19
2กระบวนการทำงานขั้นพื้นฐานของคอมพิวเตอร์.....	43
3ส่วนประกอบพื้นฐานของระบบคอมพิวเตอร์	44
4 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก	51
5 ขั้นตอนตามลำดับของการสะสมความรู้และเจตคติเพื่อให้เกิดเป็นความตระหนักใน สิ่งแวดล้อมที่เด่นชัด	52